

Raadsbesluit

Onderwerp toekomst visie Bodegraven-Reeuwijk
Registratienummer Z/21/115608 / DOC-21204277

De raad van de gemeente Bodegraven-Reeuwijk;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 16-11-2021;

gelet op het bepaalde in artikel 2.1 Wet ruimtelijke ordening;

overwegende,

dat de concept Toekomstvisie van 6 oktober tot 4 november 2021 ter inzage heeft gelegen;

dat hij zich met de inhoud van dit voorstel kan verenigen, inclusief de overwegingen naar aanleiding van de ingediende zienswijzen op de Toekomstvisie;

Besluit

1. In te stemmen met de beantwoording van de zienswijzen, zoals opgenomen in de Nota van beantwoording zienswijzen Toekomstvisie.
2. De Toekomstvisie Bodegraven-Reeuwijk, inclusief de daarbij behorende drie bijlagen, met identificatienummer NL.IMRO.1901.Toekomstvisie-SV80, vast te stellen met inbegrip van de wijzigingen zoals opgenomen in de Nota van beantwoording zienswijzen.
3. Te bepalen dat de Toekomstvisie na de inwerkingtreding van de Omgevingswet een omgevingsvisie is, als bedoeld in Artikel 3.1 lid 1 van de Omgevingswet.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Bodegraven-Reeuwijk, gehouden op 15 december 2021;

De griffier,
drs. J.H. Rijs MMC,

Nota van beantwoording zienswijzen toekomstvisie Bodegraven-Reeuwijk

Zienswijzen op gehele toekomstvisie

Zienswijze	Reactie	Aanpassing in de visie
Individuele reactie 1		
<p>Weer gewoon Bodegraven, laat de fusie maar zitten of terugdraaien. Fuseren was toch goedkoper? Nou niet dus. Met niet zoveel wethouders (€ 90.000,- per jaar per stuk) een echt team vormen. Wij hebben niet zo'n dure gemeentesecretaris nodig, ook nog met een hoog bedrag jaarlijks naar een andere gemeente vertrokken. Gelukkig hebben wij een andere burgemeester, minder inhuur van personeel, meer ambtenaren gewoon aan het werk.</p>	<p>Wij danken u voor deze reactie, maar beoordelen deze als buiten de scope van de toekomstvisie Bodegraven-Reeuwijk. Uiteraard hoort bij een visie die continu in beweging is ook organisatie die zich mee ontwikkelt. Daar is blijvend aandacht voor.</p>	<p>Geen</p>
Individuele reactie 2		
<p>Mijnheer of mevrouw, het is echt interessant om te zien hoe een onderzoek gepresenteerd wordt. En nergens wordt er gerept over de toekomstvisie van een paar jaar gelden; Reeuwijk als buitengebied van Rotterdam. De uitvoering van dat plan is nog steeds gaande.</p> <p>Jullie toekomstvisie: <i>Knooppunt in het Groene Hart. Open landschap met dorpen en buurtschappen; Versterken Oude Rijnzone.</i></p> <p><i>Deelgebied 1: versterken Oude Rijnzone rondom Bodegraven; Evenwicht in het plassengebied.</i> <i>Deelgebied 2: evenwicht in het plassengebied; Open landschap met dorpen en buurtschappen.</i> <i>Deelgebied 3: open landschap met kleinere dorpen en buurtschappen.</i></p> <p>Op geen enkel punt is de gemeente bezig met de uitvoering van deze agenda. We zien eigenlijk het tegenovergestelde. In werkelijkheid zien we de volledige opoffering van de dorpen en buurtschappen aan het toerisme. We zien helemaal niets van het versterken van de Oude Rijnzone rondom Bodegraven. We zien geen evenwicht in het plassengebied. Integendeel. Loetje is het beste voorbeeld hiervan. We zien</p>	<p>U merkt terecht op dat er spanning staat op de verschillende vraagstukken en met name in het vinden van de goede balans daartussen. Een behoefte aan woningen vraagt extra ruimte. Een toename van bewoners geeft een grotere druk op bijvoorbeeld recreatie en vraagt meer/andere voorzieningen. Deze visie is juist bedoeld om met o.a. inbreng van veel betrokken inwoners richting te geven op vraagstukken die ontegenzeggelijk op ons af komen. Doel is om dit zo kwalitatief mogelijk vorm te geven.</p>	<p>Geen</p>

<p>helemaal niets van open het landschap met kleinere dorpen en buurtschappen. In tegendeel. Waarom doen jullie nog onderzoek? Voor het geld?</p>		
<p>Individuele reactie 3</p>		
<p>Voetpaden breder en beter op elkaar aan laten sluiten. Graag voetpaden in de toekomstvisie, die continu breed genoeg zijn om 2 rolstoelen elkaar te laten passeren, dus zonder obstakels en waarbij de voetpaden logisch op elkaar aansluiten. In veel plannen wordt eerst rekening gehouden met de auto, dan de fietser, dan de natuur, en wat er nog overblijft is voor de voetganger, dat is een verouderde visie.</p>	<p>Uit uw reactie lezen we het belang van de inclusieve samenleving met daarin specifiek aandacht voor toegankelijkheid bij mindervaliden. Hiervoor volgt de gemeente het VN-verdrag. Gezonde dorpen slaan ook op gezond bewegen en verplaatsen. Er is in de visie zeker aandacht voor recreatieve structuren. Wij scherpen de visie aan met dit onderwerp voor wat betreft inclusiviteit en een goede inrichting van paden en wegen.</p>	<p>Op pagina 21: In de gemeente willen we een veilige openbare ruimte die beweegvriendelijk (sporten, wandelen, fietsen) en goed toegankelijk is, bijvoorbeeld voor rolstoelen, rollators en kinderwagens (conform het VN-verdrag Handicap). Wegen en paden willen we zo duidelijk mogelijk inrichten voor alle verkeersdeelnemers.</p>
<p>Individuele reactie 4</p>		
<p><i>Beheer van het buitengebied</i> In algemene zin hebben wij waardering voor de ter inzage gelegde Toekomstvisie. Niettemin hebben wij een opmerking over het hoofdstuk 'Duurzaam landschap'. Daarin staat het subkopje 'Agrarische sector: beheerder van ons landschap', een titel die de sector wellicht sterkt in de opvatting dat zij bepaalt wat in het agrarische gebied gebeurt. De openheid en de 'groene kleur' van het agrarisch gebied mag dan (terecht) worden gewaardeerd, maar dat neemt niet weg dat de agrarische sector als geheel als gevolg van de voortdurend toegenomen intensivering van de bedrijfsvoering weinig tot niets (meer) bijdraagt aan natuurwaarden en biodiversiteit. De sector zorgt wél voor voortgaande bodemdaling, overmatige uitstoot van stikstof en kooldioxide en met o.a. fijnstof ook voor gezondheidsproblemen. Zoals de Toekomstvisie terecht stelt: we staan op meerdere gebieden voor grote uitdagingen. Zonder sterke regie van overheden zullen die echter niet voortvarend worden aangepakt. Het is naar onze mening dan ook noodzakelijk zowel de regie van de</p>	<p>Er komen inderdaad grote opgaven op ons landschap af, waar we alleen in samenwerking tussen verschillende partijen voortvarend mee aan de slag kunnen. Dat onderschrijft de toekomstvisie daarom ook. De agrarische sector beheert zo'n 70% van de grond in de gemeente. We vinden het belangrijk om hun rol als beheerder van deze grond daarin te blijven benadrukken. Wel vinden we het een goede suggestie om in deze titel meer visie prijs te geven en het belang van verduurzaming in deze sector te benadrukken. We veranderen deze daarom in 'Agrarische sector, beheerder van een duurzaam landschap.'</p>	<p>We hebben de titel op pagina 22 'Agrarische sector: beheerder van ons landschap' veranderd in: 'Agrarische sector, beheerder van een duurzaam landschap.'</p>

<p>overheid als de belangrijke rol van de agrarische sector om tot een duurzaam landschap te komen beter tot uitdrukking te brengen. Wij stellen dan ook als subtitel voor 'Agrarische sector: in dienst van een duurzaam landschap'.</p>		
<p>HDSR</p>		
<p><i>Proces voorafgaand</i> Het waterschap is betrokken geweest bij een bijeenkomst waarin de visie werd toegelicht, hier hebben we ook onze input kunnen leveren. Veel van ons beleid en aandachtspunten zien we terug in de Omgevingsvisie.</p> <p><i>Onze conclusie</i> Wij zijn van mening dat water- en klimaatbelangen, zoals ook verwoord in onze wateragenda, binnen de Omgevingsvisie een plaats hebben gekregen, vooral bodemdaling komt vaak naar voren in de Omgevingsvisie. Wij zouden in de toekomst graag op een constructieve manier betrokken willen worden bij de verdere uitwerking als de Omgevingsvisie wordt geïmplementeerd in beleid en Omgevingsplannen.</p> <p><i>Opmerkingen op de visie</i> Om de Ontwerp-Omgevingsvisie verder te optimaliseren vragen wij u om onderstaande opmerkingen te verwerken.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wij adviseren u om de Oude Rijn, als drager van het gebied, een meer prominente rol te geven in de Omgevingsvisie. 2. Op de pagina's 22-25 wordt gesproken over klimaatadaptatie en bodemdaling, hier worden deze uitdagingen duidelijk omschreven. Wij denken graag mee bij de verdere uitwerking hiervan. 3. Op pagina 40 wordt de dorpsvisie van Bodegraven besproken en 9 punten genoemd die ondernemers en inwoners belangrijk vinden. Als aanvulling en invulling op punt 5 "een groene leefomgeving met karakter" adviseren wij om ook een robuust watersysteem mee te nemen onder dit punt. Op dit moment is er weinig open water en zijn er relatief veel duikers. Het terugbrengen van open water zal bevorderend werken voor groen in de omgeving en bijdragen aan een klimaat adaptieve inrichting. 4. Tot slot willen wij onze waardering uitspreken voor de verwerking van de ondergrond en bodemhoogte in het document. Het wordt duidelijk dat de gemeente bij toekomstige ontwikkelingen deze zaken leidend laat zijn. Wij 	<p>Bedankt voor uw reactie en betrokkenheid bij het opstellen van de visie. Uiteraard gaan we graag op uw aanbod in om in de toekomst samen te (blijven) werken bij de uitwerking van deze visie (en specifiek klimaatadaptatie en bodemdaling). Hieronder vindt u onze reactie op twee opmerkingen uit uw brief.</p> <p><i>Opmerking 1</i> De Oude Rijn heeft in onze visie een prominente rol, van onze identiteit (pagina 4) tot de uitwerking per deelgebied (pagina 34 en met name op pagina 38). Op basis van uw opmerking zullen we op pagina 13 de Oude Rijn als drager expliciet noemen.</p> <p><i>Opmerking 3</i> We zijn het eens met uw advies over het terugbrengen van open water in Bodegraven. Deze behoefte zien we vanuit verschillende opgaven, zoals klimaat en sluit aan bij wat de samenleving heeft meegegeven. We zullen dit een plek geven op pagina 36 bij het onderwerp leefomgeving. De dorpsvisie Bodegraven is opgesteld vanuit het dorp zelf (en niet door de gemeente), daarom stellen we niet voor om in deze tekst een wijziging te doen.</p>	<p>Toegevoegd aan pagina 13: 'Door dit gebied, met de Oude Rijn als drager, mooier en groener in te richten....'</p> <p>Toegevoegd aan pagina 36: 'Het terugbrengen van open water werkt bevorderend voor groen in de omgeving en draagt bij aan een klimaatadaptieve inrichting.'</p>

<p>zijn het met de gemeente eens dat een klimaatbestendige toekomst begint bij het benutten van de beschikbare ruimte en bodem en water hierin sturend te laten zijn.</p>		
<p>Provincie ZH</p>		
<p>Samenvatting beleidsadviezen met betrekking tot Toekomstvisie Bodegraven Reeuwijk</p> <p><i>Energie</i> Er wordt aangegeven dat energieopwekking kan maar dat deze heel zorgvuldig moet worden ingepast. Er wordt nog geen invulling gegeven aan wat 'zorgvuldig inpassen' vanuit de gemeentelijke visie betekent. Het zou mooi zijn als vanuit deze visie in een volgende fase kaders en kansen zijn te formuleren vanuit het perspectief van de gemeente voor de uitwerking van deze gebieden waarbij een link wordt gelegd met het provinciale omgevingsbeleid.</p> <p><i>Ruimtelijke kwaliteit/wonen</i> Het valt op dat alhoewel de ladder van duurzame verstedelijking lijkt te zijn gevolgd wordt met name ingezet op uitleg aan de randen voor wonen en uitbreiding van bedrijfsterreinen. Bij wonen wordt uitgegaan van jongeren/starters, gezinnen en senioren. Vraag is: moet er nog steeds voor gezinnen worden gebouwd? Gaat het dan om koopwoningen of om sociale huur? Is de lange termijn behoefte in beeld gebracht en is er gezocht naar alternatieven?</p> <p>T.a.v. de visiekaart: * Er worden veel thema's genoemd, maar wat is de samenhang tussen de thema's? Hoe komt de wens voor meer natuur, groenblauwe verbindingen, dorpsontwikkeling etc. samen en hoe ziet dat eruit op de kaart? * Hoe passen de ontwikkelingen binnen regionale thema's en plannen in Holland Rijnland en NOVI Groene Hart?</p> <p><i>Groen/recreatie</i> De bijzondere kwaliteiten van het plangebied staat onder druk door de vele soorten van gebruik. Misschien is door het gebied ruimer te bekijken meer mogelijk en is gebruik naar de randen af te leiden. Zoneren en scheiden van recreatie en</p>	<p><i>Energie</i> Bij de uitwerking van de toekomstvisie en daaraan parallel lopende proces naar RES 2.0 zal de zorgvuldige inpassing verder worden gedefinieerd. Ook wordt dan de koppeling met provinciaal beleid gezocht.</p> <p><i>Ruimtelijke kwaliteit/wonen</i> Vooralsnog zetten wij in op bestaande uitleglocaties en inbreiding. Gezien het genoemde aantal woningen (om minimaal in de eigen behoefte te kunnen voorzien) ligt het in de lijn der verwachting dat binnenstedelijk niet in de volledige behoefte kan worden voorzien. Daar waar dit geen inbreuk op landschappelijke en andere belangen en waarden pleegt zou een deel van de opgave kunnen bestaan uit uitlegplannen, zoveel mogelijk aansluitend op bestaande kernen.</p> <p>In onze recent vastgestelde Woonvisie is meer gedetailleerd uitgewerkt welke doelgroepen zouden moeten worden bediend, ook behoefte en alternatieven zijn daarin benoemd. Visiekaart: bij de uitwerking van de visie zal gebiedsgericht en in samenhang naar de diverse thema's worden gekeken. Dan zal ook echt duidelijk worden voor welke keuzes we staan ten aanzien van onze schaarse ruimte. Eén en ander in het licht, en binnen de kaders, van regionale, provinciale en landelijke thema's.</p> <p><i>Groen/recreatie</i> De suggesties ten aanzien van gebruik aan de randen en scheiden van de verkeersstromen zullen wij dankbaar</p>	<p>Op pagina 68 (34 in de PDF) is Beter Bereikbaar Gouwe Wiericke aangepast naar Beter Bereikbaar Gouwe.</p>

<p>gebruiksverkeer zijn mogelijkheden om voor alle gebruikers het verblijf plezieriger te maken. Natuurontwikkeling in het buitengebied zorgt voor meer variatie, biodiversiteit en kleur in het buitengebied. De gemeente maakt onderdeel uit van een groter geheel van Plassen en veenweidegebied dooraderd met stroken bebouwing. Door het netwerk van verbindingen tussen de Nieuwkoopse Plassen en de Reeuwijkse Plassen te versterken worden zowel de bijzondere eigenschappen van het gebied versterkt als de natuurwaarden.</p> <p><i>Mobiliteit</i> Inhoudelijk: BBG wordt een paar keer genoemd, met name de inzet voor de Bodegravenboog (op pag. 35 niet helemaal de goeie naam, combinatie van twee programma's: Beter Bereikbaar Gouwe Wiericke) Inhoudelijk in lijn met provinciale standpunt. Verbeteren mobiliteit en creëren van natuur vraagt om een goede aanpak om te voorkomen dat ambities elkaar blokkeren. Er is wel weinig opgenomen over openbaar vervoer.</p>	<p>meenemen in de gebiedsgerichte uitwerking van het Plassengebied. Het versterken van het netwerk tussen beide plassegebieden kan onderdeel zijn van onderzoek 'Rondje Rijn-IJssel', een mogelijke vaarroute tussen Reeuwijk en Oude Rijn.</p> <p><i>Mobiliteit</i> Bij de uitwerking van de visie zal duidelijk worden waar mobiliteit en natuur mogelijk conflicterende belangen zijn. Met name in het landelijk gebied vraagt dit aandacht. In de regio maken wij ons hard voor een sterke verbetering van de trein- en busverbindingen en oplossingen op maat voor de buitengebieden. Om onnodige verplaatsingen te voorkomen zien wij woningbouw bij voorkeur nabij het OV-knooppunt Bodegraven.</p>	
Stichting Duurzaam Bodegraven-Reeuwijk		
<p>In het algemeen ben ik het eens met de lijn van denken die in de Toekomstvisie is neergelegd. Een toekomstbestendig woongebied bevat de volgende elementen:</p> <p><i>Water</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Gebruikt als zuiveringslocatie. Een Wadi bijvoorbeeld. Daarbij moet het ontwerp en het onderhoud zo zijn dat geen stilstaande plas ontstaat waar muggen en andere insecten zich simpel kunnen vermeerderen. Water in een berging verzameld. Zoals onder het voetbalveldje, maar ook als speel-/recreatieplas. Water als fontein of als speels ornament stromen en zo hittestress reduceren. <p><i>Vitalisering</i> De wijk is zo aangelegd dat de bewoners veilig en in gemak worden gestimuleerd om te bewegen.</p>	<p>Wij danken u hartelijk voor uw bijdrage. U heeft, namens Stichting Duurzaam Bodegraven-Reeuwijk, het initiatief genomen om op het onderdeel toekomstige woonwijken een eerste praktische vertaalslag te maken zodat wat de Toekomstvisie uitademt voor wat betreft (positieve) gezondheid en gezonde buurten meer concreet kan worden. Uit uw begeleidende mail maken wij op dat u deze tekst ook uitnodigend heeft gedeeld met andere organisaties en partners om vanuit deze versie voor een gezamenlijk vervolg. Wij waarderen deze inzet en werkwijze omdat juist ook de Toekomstvisie inwoners en organisaties uit wil dagen om de visie te concretiseren en levendig te houden. Voor wat betreft uw verzoek tot verdere concretisering en het proces daarna willen wij graag nader met u in gesprek. Voor bestaande wijken of die nu richting realisatie gaan zal het moeilijker zijn de suggesties over te nemen, voor nieuwe wijken en buurten zal worden bezien in welke mate de door u genoemde elementen een betere plek kunnen krijgen.</p>	Geen

Schoon en opgeruimd

Afvalvoorzieningen die simpel zijn en uitnodigen om te gebruiken. Onderhoud is essentieel.

Groen van natuur

- a. Om in te spelen. Liefst dus wat ruig zoals een Tiny Forest.
- b. Om van te eten. In bijvoorbeeld een bessenlint, of fruit- of notenbomen langs de weg. Of een gemeenschappelijke voedseltuin.
- c. Om elkaar te ontmoeten. Dat kan in de voedseltuin, maar ook anders. In ieder geval met zitgelegenheid, speelgelegenheid voor jong en oud en vooral gemeenschappelijk, ook qua onderhoud.
- d. Als bekleding van de muren en de daken voor zover daar geen zonnepanelen op liggen. Daarmee blijven de woningen koeler, wordt waterberging gerealiseerd en wordt fijn stof beter weggevangen.
- e. Als rustgevend decor waarin het prettig wonen en verblijven is, waar de lucht schoner is.
- f. Groen en water als verbindende linten door het gehele woongebied zodat biodiversiteit de ruimte krijgt en natuur onderdeel van ons dagelijkse bestaan wordt.

Wonen

- a. Met een mix van zowel jongeren en ouderen, rijker en minder rijk, divers van bouwstijl.
- b. Natuurlijke materialen worden gebruikt, liefst flexibel qua indeling zodat de huizen zelf heringedeeld kunnen worden naar de wensen van dat moment ofwel levensloopbestendig zijn.
- c. Klein grondoppervlakte per woning.

Transport

- a. Autoluw en maximaal 30 km/uur
- b. Aansturend op auto delen, fietsen en lopen
- c. Parkeren aan de rand van elk blok of wijk.

Individuele reactie 5

Het dorpssteam Reeuwijk-Brug heeft aangegeven dat er een grote wens is om een meer passend woningaanbod met betaalbare woningen voor jong en oud met de "Reeuwijkse maat", passend bij het dorpse karakter van Reeuwijk-Brug. Dit is volgens het dorpssteam Reeuwijk-Brug noodzakelijk om Reeuwijk-Brug voor iedereen levend te houden.

Op bladzijde 48 van de concept Toekomstvisie van Bodegraven-Reeuwijk staat bij Reeuwijk-Brug onder het kopje Wonen:

- Betaalbare woningen voor jong en oud met de "Reeuwijkse maat" passend bij ons dorpse karakter.
- Herinrichten van bedrijventerreinen (zoals Zoutman) en sportvelden naar woningen (voor uitbreiding van het dorp is geen ruimte).

De tussen haakjes geplaatste vermelding: voor uitbreiding van het dorp is geen ruimte, is zo hard geformuleerd dat bij toekomstige kansen de mogelijkheid tot het realiseren van woningen voor jonge en oude woningzoekenden, nu en in de toekomst ongewenst wordt geblokkeerd.

Gevraagd wordt om:

1. In het definitieve Toekomstvisie van Bodegraven-Reeuwijk de tussen haakjes geplaatste opmerking: voor uitbreiding van het dorp is geen ruimte, niet in de definitieve Toekomstvisie op te nemen.
2. Een positief standpunt in te nemen voor de realisatie van 24 starters- en vrijesectorwoningen naast Oudeweg 46 in Reeuwijk Brug.

Voor het specifieke plan Oudeweg 46 loopt een separaat vooroverleg bij de ODMH. De inhoudelijke beoordeling van het verzoek loopt daarmee haar eigen pad en valt buiten de scope van de toekomstvisie.

Ten aanzien van het eerste ingebrachte punt: deze zinsnedes hebben hun bron in de dorpsvisie. Wij kunnen deze niet aanpassen omdat deze visie juist dóór het dorp is opgesteld, en niet door de gemeente zelf.

In de gemeentelijke visie op deelgebied 2 (Plassengebied) staat dit als volgt verwoord: 'In en rondom het plassengebied is maar beperkt ruimte voor het toevoegen van nieuwe woningen of bedrijven. We gaan hier zorgvuldig om met de kansen die zich voordoen.'

Geen

Staatsbosbeheer/Groenalliantie		
<p>Groenalliantie constateert dat er in de Toekomstvisie meerdere malen wordt gesproken over de gebieden van Groenalliantie. Om deze reden het spijtig dat we niet uitgenodigd zijn voor het gesprek met partners zoals genoemd op pagina 29 van het logboek participatieproces.</p> <p>Groenalliantie constateert dat er in de Toekomstvisie veel overeenkomende onderwerpen zijn met onze organisatie. Aandachtspunt is dat de governancestructuur ten opzichte van o.a. Groenalliantie ontbreekt. De visie gaat niet nader in op het bereiken van dergelijke ambities door middel van participatie met Groenalliantie of nog verder; het bereiken van bepaalde doelstellingen op de grondgebieden van Groenalliantie(bijvoorbeeld Reeuwijkse Hout).</p>	<p>Hartelijk dank voor uw zienswijze en reactie. De door u aangegeven strategische doelstellingen zullen wij meenemen in de verdere uitwerking van de visie, specifiek voor het plasseengebied. Daarbinnen speelt uw inbreng een belangrijke rol, bij die uitwerking zullen wij u vanzelfsprekend actief betrekken. Daarnaast kunnen we u meegeven, dat een aantal collega's van Groenalliantie/Staatsbosbeheer bij onze digitale Worldcafés aanwezig is geweest afgelopen voorjaar voor inbreng in de toekomstvisie en dat er ook een interview heeft plaatsgevonden. Dit staat ook benoemd in het logboek participatieproces.</p>	<p>Geen</p>
Vereniging Brugweg-Zwarteweg comité		
<p>Het comité constateert dat in de Toekomstvisie is opgenomen dat bij Reeuwijk-Dorp specifiek aandacht nodig is voor de verkeersveiligheid van de Nieuwdorperweg, Reewal en Middelburgseweg. Vervolgens geeft het comité aan dat er ook al jaren sprake is van veel zwaar verkeer op de Brugweg dat afkomstig is van de Reewal en de Middelburgseweg. Hierdoor is sprake van een onveilige en onleefbare situatie voor de bewoners en weggebruikers van de Brugweg in Waddinxveen, o.a. de vele fietsende scholieren. Recent heeft de gemeente samen met de gemeente Waddinxveen hierover een samenwerkingsovereenkomst gesloten. Het comité is van mening dat het aspect samenwerking voor het vinden van oplossingen voor de verkeersproblematiek in de omgeving tussen Waddinxveen en Reeuwijk-Dorp opgenomen dient te worden in de Toekomstvisie.</p>	<p>In de Toekomstvisie is inderdaad opgenomen dat rond Reeuwijk-Dorp specifiek aandacht nodig is op verkeersveiligheid op een aantal wegen. Voor Reeuwijk-Dorp zijn de Reewal en de Middelburgseweg, maar ook de Brugweg, al lang een bestaande ontsluitingsroute van de Reeuwijk-Dorp. Ook het zware verkeer, met name van de lokale onderneming, is op deze route aangewezen. Een gezonde en veilige leefomgeving vinden we belangrijk en we werken op dat gebied graag samen. Zoals het comité aangeeft hebben we over de situatie op de Brugweg een samenwerkingsovereenkomst gesloten. De opgave is om gezamenlijk te zoeken naar verbeteringen voor de bestaande situatie. Hierover voeren we het goede gesprek met elkaar. Op het moment dat er wordt besloten tot concrete projecten dan zullen we deze zeker opnemen in de projectenlijst van de uitvoeringsparagraaf van deze toekomstvisie.</p>	<p>Geen</p>

Cumela Nederland		
<p>Indiener verzoekt om het bestaansrecht van cumelabedrijven te erkennen en vraagt om ruimte te bieden aan de ontwikkelingsmogelijkheden (gebruiks- en bouw mogelijkheden) van cumelabedrijven.</p> <p>Aan landbouwverkeer, milieueffecten, natuur, biodiversiteit, energie en duurzaamheid alsmede circulaire economie kan de cumelasector een belangrijke bijdrage leveren in uw gemeente. De transitie naar een circulaire economie zal voor alle economische sectoren een omschakeling in productie- en logistieke processen betekenen.</p>	<p>In de bestemmingsplannen is aangegeven waar ruimte wordt geboden voor cumela-bedrijven. Deze functies zijn niet alleen mogelijk op een bedrijventerrein, maar ook in specifiek bestemde delen van het buitengebied. Bij dit laatste gaat het dan vaak om percelen welke al een bedrijfsbestemming hebben. Soms zijn dergelijke functies, als het gebied hiervoor geschikt is, in de vorm van nevenfuncties bij agrarische bedrijven of eventueel als vervolgfuncties mogelijk. Het gaat in het buitengebied dan vaak om een beperkte aard en omvang. Dit is o.a. afhankelijk van de geschiktheid van omliggende wegen in verband met het zware verkeer van het bedrijf, de eventuele aanwezige waarden, zoals natuur of landschap, en een gezonde en veilige leefomgeving. In gebieden die waardevol en/of kwetsbaar zijn of niet berekend zijn op zwaar verkeer zijn we terughoudend met het bieden van meer ruimte.</p> <p>De genoemde onderwerpen en transities zijn in meer en mindere van belang voor een groot deel van de gemeente of de gehele gemeente, maar overstijgen vaak ook de gemeente zelf. We staan met z'n allen voor deze opgaven. Het fijn om te lezen dat ook u als sector een bijdrage wilt leveren. Als gemeente zetten we o.a. in op verdere uitwerking van de Regionale Energiestrategie, Transitievisie Warmte en zaken zoals remming van de bodemdaling en natuurontwikkeling. Daarbij werken we graag samen met inwoners, bedrijven en andere organisaties. Bij de verdere uitwerking zal duidelijker worden wie waar zijn verantwoordelijkheid kan nemen en op welke onderdelen we eventueel samen kunnen optrekken.</p>	<p>Geen</p>

Wmo-raad

Wij vinden de Toekomstvisie een gedegen stuk met ook nog een prachtige lay-out. De kern van onze aanmerkingen houdt in dat we nog meer aandacht voor inclusiviteit/het VN-verdrag Handicap/toegankelijkheid zouden willen zien. Een ander (maar wel gerelateerd) aspect is dat we pleiten voor het bouwen van levensloopbestendige woningen, waarbij al met de toegankelijkheid met rolstoelen is rekening gehouden.

Op een aantal pagina's in de toekomstvisie wordt de inclusieve samenleving al genoemd, zoals pagina 6, 11, 15. Wellicht kan er nog meer aandacht aan besteed worden. Op pagina 8/9 (pdf 5) zou een opmerking over toegankelijkheid in de zin van het VN-verdrag toegevoegd kunnen worden.

Een aanvulling bij deze alinea op pag. 10/11 (pdf 6):

De samenleving wil ook dat we écht invulling geven aan het oplossen van de woningnood, klimaatverandering, het vitaal houden van voorzieningen, de inclusieve samenleving, landbouw en bedrijven en kansen bieden voor iedereen. Daarmee gaan we aan de slag! Op pagina 9 zou een opmerking over toegankelijkheid van de toekomstige woningen moeten staan. Ook bij het stukje over positieve gezondheid zou iets over toegankelijkheid kunnen staan. We laten het aan jullie om eventueel tekstwijzigingen in het document Toekomstvisie te formuleren.

Bedankt voor uw reactie. Naar aanleiding van eerdere overleggen met u, hebben we in de toekomstvisie al aandacht besteed aan het onderwerp toegankelijkheid/inclusiviteit. Dat merkt u ook op in uw reactie. Wij nemen graag uw suggestie over m.b.t. pagina 10/11 en over de toegankelijkheid van toekomstige woningen. Ook willen we de tekst op pagina 11 iets aanpassen, zodat duidelijk is dat de toegankelijkheid voor de hele gemeente geldt (en niet alleen in de dorpen). Graag blijven we ook met u in overleg om de toegankelijkheid in de gemeente blijvend onder de aandacht te houden.

Op pagina 10 toegevoegd: 'De samenleving wil ook dat we écht invulling geven aan het oplossen van de woningnood, klimaatverandering, het vitaal houden van voorzieningen, landbouw en bedrijven en kansen bieden voor iedereen (de inclusieve samenleving).'

Op pagina 17 toegevoegd: 'Bij woningbouw houden we sterk rekening met een gezonde leefomgeving (groene buurten, ruimte voor water, luchtkwaliteit, weinig geluidsoverlast), flexibiliteit en veiligheid. Op pagina 21: In de gemeente willen we een veilige openbare ruimte die beweegvriendelijk (sporten, wandelen, fietsen) en goed toegankelijk is, bijvoorbeeld voor rolstoelen, rollators en kinderwagens (conform het VN-verdrag Handicap).'

Individuele reactie 6		
<p>Boerennatuur in het veenweidegebied. Terecht wordt opgemerkt dat het veenweidegebied 'Gouwe Wiericke' al duizend jaar bestaat, ontstaan door menselijke ingrepen in de, eerst bovengrond en later in de ondergrond en de waterhuishouding. Het oorspronkelijke hoogveengebied is in fasen veranderd naar een voor het veenweidegebied karakteristieke aanblik van smalle, langgerekte kavels met sloten en de kades, dijkjes, lintdorpen, oude dorpskernen, kronkelende veenriviertjes, rietlanden en moerassige delen. Dit mag niet verloren gaan. En bij de doelstelling om dit voor toekomstige bewoners van ons gebied moet het naastgelegen Nieuwkoopse Plassengebied met zijn unieke, vrijwel nergens meer in Nederland voorkomende karakter deel uitmaakt moet in de toekomstvisie, vanwege een goed nabuurschap, worden meegenomen.</p> <p>Het is mede hierom dat voor kunnen voorbestaan van boerenbedrijven en voor het herstellen en behouden van de biodiversiteit in het veenweidegebied het beheer van het landschap niet aan één partij mag worden overgelaten. Dus met het benoemen van de agrarische sector als de belangrijkste beheerder van het landschap ligt het niet voor de hand dat álle, deels opgelegde doelstellingen worden gerealiseerd.</p> <p>Voor beide sectoren Landbouw en Natuur liggen er problemen maar in de huidige tijd ook kansen. Schaalvergroting in de veeteelt en een technologische aanpak van de bijbehorende milieu problematiek zal er niet toe leiden dat beide sectoren gaan floreren. Gezien de enorme opgave qua organisatie en financiën moeten Overheden (Rijke en Provincie) hierbij een belangrijke sturende rol spelen. Mijn voorstel is dan ook dat het beleid, samen met de overheid wordt geformuleerd en dat het uitvoerende beheer van het landschap door Boeren en door Natuurorganisaties wordt gedaan.</p>	<p>We delen uw mening dat de opgaven in het landelijk gebied niet alleen door agrariërs opgepakt kunnen worden en dat overheden en bijvoorbeeld waterschappen daar een belangrijke rol in (moeten) vervullen. Dat benoemen we ook op pagina 22 bij 'Duurzaam landschap': 'De grote opgaven die op ons landschap afkomen, zoals de landbouwtransitie, klimaatverandering en energietransitie, vragen om een sterke visie en een gezamenlijke aanpak met de mensen en partijen in het gebied en de regio.' In het samenwerkingsverband Veenweiden Gouwe Wiericke werken verschillende overheden en organisaties al samen aan deze opgaven in onze regio.</p>	<p>Geen</p>
Stichting Veen		
<p>Een toekomstvisie waarin stichting VEEN zich in grote mate kan vinden en waarvoor wij de gemeente complimenteren. De toekomstvisie sluit goed aan bij de door stichting VEEN uitgebrachte gebiedsvisie "Reeuwijkse plassen, uniek verleden, evenwichtige toekomst". De uitwerking daarvan die wij dit jaar samen met velen in het gebied hebben opgepakt, laat zien dat er (de wil tot) oplossingen voor opgaven waar we voor staan mogelijk zijn. Wij zijn dan ook verheugd dat de Reeuwijkse</p>	<p>Dank voor uw positieve reactie. Wij lezen de wens voor de gedegen samenwerking om de visie verder vorm te geven. Hiervoor doet u enkele concrete voorstellen. Zonder hier op detail in te gaan staan wij een constructieve samenwerking met de stakeholders in het plasseengebied voor. De stichting die u benoemt maakt hier ook een belangrijk onderdeel van</p>	

<p>plassen als apart aandachtsgebied in de toekomstvisie zijn opgenomen als evenwichtig gebied.</p> <p>Wij komen graag met u in gesprek om de gebiedsaanpak verder samen vorm te geven, bijvoorbeeld via de invulling van een door ons aan te stellen plassencoördinator voor de uitvoering van de gebiedsvisie. U geeft aan het verkeer in het plassengebied beter te willen reguleren. Ook dat onderschrijven wij van harte, evenals “zuinig zijn op plassen en polders”. Wij zouden daarom aan willen vullen dat een terughoudende opstelling rond bebouwing en (recreatieve) bewoning in de Reeuwijkse plassen én betere handhaving daarop, eveneens meer (gezamenlijke) aandacht verdient en dat samen willen verbeteren. Wij zijn ook benieuwd naar uw gedachten over ‘enkele kleine locaties voor woningbouw’ in het gebied. In het verlengde daarvan, zetten wij vraagtekens bij uw uitgangspunt bij initiatiefnemers. Het uitgangspunt van “ja, mits”, begrijpen wij, echter er zijn een aantal bijzondere (natuur)gebieden waarbij wij uit willen gaan van nee, tenzij. Zeker als het gaat om Natura2000 of NNN-gebieden. Aanvullend bij uw afwegingskader voor initiatieven zien wij graag kwalitatieve criteria voor tijdige en zorgvuldige communicatie en participatie.</p> <p>De communicatie met en in het gebied zou volgens ons ook geholpen zijn met een heldere bestuurlijke én ambtelijke rolverdeling vanuit de gemeente. Wij bepleiten daarom één gemeentelijk bestuurlijk (coördinerend) aanspreekpunt en een vaste ambtelijke accounthouder voor het gebied.</p> <p>Een aantal andere aandachtspunten waar wij graag over in overleg blijven zijn de mogelijkheden van energie uit water, de vaarverbinding plassengebied-Oude Rijn en het bevorderen van de bewustwording van de waarde van het plassengebied.</p> <p>Op pagina 69 geeft u aan “indien nodig” een plan-MER op te stellen. Om de effecten op natuur en leefbaarheid vroegtijdig en afdoende in het planproces en afweging mee te nemen, roepen wij u op om richting verdere uitwerking van de Toekomstvisie in ieder geval ook een plan-MER voor het plassengebied te laten uitvoeren.</p> <p>Tot slot. De Reeuwijkse plassen zijn in 2030 een robuust natuurgebied met daarbij passende recreatie, dat geeft u in de Toekomstvisie en geven wij in de gebiedsvisie aan. Wij begrijpen vervolgens uw opmerking niet helemaal dat dit betekent dat er een beter onderscheid tussen recreatiegebied en natuurgebied moet worden</p>	<p>uit. De ambtelijke contacten hierover lopen waarmee we dit verder vorm zullen geven. Veel van uw inhoudelijke suggesties, aandachtspunten en zorgen zullen verder moeten worden opgepakt en een plek krijgen in de gebiedsgerichte uitwerking voor het plassengebied. Zeker de door u genoemde aandachtspunten wat betreft bouwen en wonen zal dan een belangrijk gespreksonderwerp zijn. Dat er binnen het plassengebied verschillende gebieden zijn waar we samen wat zuiniger op willen zijn dan in andere delen zal blijken in het vervolgtraject. Samen met andere partijen gaan wij dit traject in.</p> <p>De zinsnede 'beter onderscheid tussen recreatiegebied en natuurgebied' is rechtsreeks afkomstig uit de dorpsvisie van Sluipwijk, en geeft dus de mening weer van de inwoners.</p> <p>Wat betreft uw opmerking over een plan-MER, hierover hebben wij het volgende opgenomen in de toekomstvisie: “In de stap van toekomstvisie 1.0 naar toekomstvisie 2.0 voeren we indien nodig een plan-MER uit om de effecten van concrete ontwikkelingen in beeld te brengen en onze keuzes aan te scherpen.” De komende tijd pakken we dit onderwerp verder op. Het onderwerp plan-MER komt daarbij ook aan de orde.</p>	
--	---	--

<p>gemaakt. In het bestemmingsplan Plassengebied is volgens ons een heldere typering en zonering aangegeven. Graag zien wij een nadere toelichting en nader overleg met u hierover.</p>		
<p>Hoogheemraadschap Van Rijnland - Leiden</p>		
<p>Wij zijn positief gestemd dat in toekomstvisie de grote nieuwe opgaven opgenomen zijn. In het stuk staat duidelijk aangegeven dat de kwaliteit van de leefomgeving belangrijk is en dat gekeken moet worden hoe met huidige en toekomstige veranderingen omgegaan moet worden en dat met de samenwerkingsverbanden deze doelen beter behaald worden.</p> <p>De onderwerpen die voor het Hoogheemraadschap van Rijnland in de toekomst van belang zijn zoals verwoord in het WaterBeheerProgramma 6 (dat nu ter inspraak ligt), zien we terug in meerdere ambities. Zoals de ambitie een gezonde, klimaatbestendige leefomgeving met veel groen en water. Het in 2050 klimaatbestendig zijn en dan bestand zijn tegen hevige buien, langdurige droogte, overstromingen en hitte is een goed uitgangspunt. Hierbij staat aangegeven dat de openbare ruimte wordt aangepast met meer groen, minder verharding en het afkoppelen van regenwater op het riool. Daarnaast worden groene daken en gevels en de aanleg van groene, waterrijke woonmilieus gestimuleerd. Maatregelen die wij als Hoogheemraadschap toejuichen.</p> <p>De ambitie van het duurzaam landschap met het versterken van de natuur en betere spreiding van recreatie, geeft aan dat er een goed evenwicht moet zijn in het gebruik van de natuurgebieden, inclusief de plassen en het gebruik ervan, zonder schadelijke gevolgen voor de natuur. Dit door meer en robuustere natuur aan te leggen en recreatie beter te spreiden. Dit helpt mee aan de opgave van het Hoogheemraadschap voor de KRW.</p> <p>In de ambitie “Bodemdaling en klimaatverandering: kansen voor innovatie, natuur, recreatie en wonen” wordt aangegeven dat er in samenwerking met gebiedspartners en kennisinstellingen gekeken moet worden op welke manier er met meer ruimte voor groen en waterberging, een hoger waterpeil en een andere manier van landbouw bedrijven, de bodemdaling kan worden tegen gaan. Hierin werken wij graag samen. Het bouwen op hoger gelegen gronden, waar op termijn de minste problemen met bodemdaling en wateroverlast te verwachten zijn, spreekt ons enorm aan.</p>	<p>Bedankt voor uw positieve reactie op de Toekomstvisie. Goed om te zien dat gemeente en hoogheemraadschap dezelfde ambities delen voor de toekomst. Graag werken we met u verder aan het vervolg van deze toekomstvisie en de uitvoering van de verschillende doelen. Een samenwerking waarbij een strategische uitvoeringsagenda is lijkt ons een praktische werkwijze.</p>	<p>Geen</p>

<p>Het Hoogheemraadschap van Rijnland wil graag meedenken in de opgave om een betere samenwerking en andere rolverdeling. Er zijn veel onderwerpen en projecten in de gemeente Bodegraven-Reeuwijk, die een relatie hebben met de taken en doelen van het HHR en waarin we ook al in samenwerken. Het lijkt ons goed om hiervoor een strategische samenwerkingsagenda te maken, om hier richting aan te geven en zodat afspraken en doelen voor alle partijen helder zijn.</p>		
--	--	--

Zienswijzen op deelgebied 1

Zienswijze	Reactie	Aanpassing in de visie
Individuele reactie 7		
<p><i>Hogere woningbouw</i> Bouw aan de randen van en/of in de kern Bodegraven hogere appartementencomplexen voor onder meer starters en ouderen. Veel jongeren hebben de wens om binnen Bodegraven te blijven wonen, echter is het door het nijpende woningtekort voor sommigen noodzakelijk uit de gemeente te trekken. Op de industrieterreinen Groote Wetering en Broekvelden zijn er ook meerdere bedrijfspanden tegen de 20 meter hoog te vinden, dus dit zou ook prima met woningbouw kunnen. Denk hierbij aan de Noordrand, Weideveld en de toekomstige Hofjes van Dronen. Acht à negen bouwlagen kunnen veel woningen opleveren en daarnaast kan dit een eye-catcher voor het dorp worden.</p>	<p>We onderschrijven de aandacht die u vraagt voor het woningbouwtekort. Daarom geven we in de toekomstvisie aan dat er in alle dorpen, en met name in Bodegraven, ruimte komt voor nieuwe woningbouw (in de kern en aan de randen). Het uitgangspunt daarbij is dat we compacter en op sommige punten wat hoger gaan bouwen. Dit staat vermeld in de toekomstvisie op pagina 32 en specifiek voor Bodegraven op pagina 36)</p>	<p>Geen</p>
Individuele reactie 8		
<p><i>Motorterreur</i> Ik heb veel waardering voor al het werk dat verzet is om dit alles op papier te krijgen en te ordenen. Het was veel leeswerk maar volgens mij mis ik een item, namelijk het tegengaan van de overweldigende herrie die motoren ongeveer 6 maanden per jaar (vooral in de zomer) mogen produceren. Ik begrijp dat handhaving op dit punt (ook landelijk) min of meer is losgelaten. Met andere woorden, je kunt het zo gek maken als je wilt. Er wordt veel geklaagd over vliegtuiglawaai, maar feitelijk is deze</p>	<p>Een groot deel van de mogelijkheden om overlast te voorkomen valt buiten de gemeentelijke bevoegdheid en is politiewerk of moet worden geregeld via wettelijke maatregelen. Fysieke maatregelen zoals het plaatsen of verhogen van verkeersdrempels hebben in de praktijk vaak een averechts effect omdat juist na een snelheidsvermindering het gas wordt opengezet en daardoor juist een groot deel van de overlast ontstaat. De</p>	<p>Geen</p>

<p>geluidsoverlast veel ernstiger. Ik kan mij ook niet voorstellen dat hierover niet veel geklaagd wordt.</p> <p>Mijn vraag is daarom of hier aandacht voor is. Denk aan maatregelen op vooral de doorgaande wegen, zoals Noord- en Zuidzijde en de beide rondwegen. Enige oplossingen: hogere en meer verkeersdrempels, strenge controle op snelheid (wordt zeer ruim overschreden), inbeslagname bij overschrijding decibellen (extreem idee, maar vroeger deed men dit gewoon. Kortom: besteed hier in het kader van leefbaarheid concreet aandacht aan a.u.b.! De Meije komt al genoeg voor zichzelf op, maar het probleem is in en rond de dorpen ook groot! Wijsheid toegewent!</p>	<p>toekomstvisie geeft op pagina 18 aan dat we hinder (waaronder geluidhinder) zoveel mogelijk willen beperken. Ook benoemt de toekomstvisie de ambitie om een rem op gemotoriseerd verkeer in gebieden waar het te druk is (plassengebied, de Meije).</p>	
---	--	--

Zienswijzen op deelgebied 2

Zienswijze	Reactie	Aanpassing in de visie
Individuele reactie 9		
<p>Behoud de woningen op de raadhuisweg. Dit zijn cultuurhistorische woningen. Woningen op de raadhuisweg behouden in plaats van appartementen. Behoud het dorpsaanzicht</p>	<p>In de toekomstvisie is over het woningaanbod in het plassengebied opgenomen (zie blz. 46): 'We gaan zorgvuldig om met de mogelijkheden die zich voordoen (woningbouw op locatie Zoutman en enkele kleinere locaties door sloop/nieuwbouw en transformatie). De nieuwbouw aan de Raadhuisweg past in deze visie. De gemeenteraad heeft begin dit jaar het bestemmingsplan voor de nieuwbouw aan de Raadhuisweg vastgesteld.</p>	<p>Geen</p>
Individuele reactie 10		
<p>Recreanten. In de toekomstvisie wordt geen verschil gemaakt tussen recreanten die tijdelijk in het gebied verblijven en recreanten die jarenlang verblijven op een zelfde plek. De laatsten zijn bijna bewoners van het gebied. Maar die kunnen zich niet aansluiten bij het Dorpsteam Sluipwijk. Veel van deze vaste recreanten zijn wel lid van</p>	<p>Stichting Veen is en wordt betrokken bij de toekomstvisie. De uitvoering van deze visie en vorm van samenwerking krijgt momenteel invulling.</p>	<p>Geen</p>

een van de vijf eigenaren verenigingen. Dus ik verzoek om in het vervolg naast het Dorpsteam Sluipwijk ook Stichting VEEN in de participatie te betrekken.		
Individuele reactie 11		
Groene dorpskern. Plannen met betrekking tot Raadhuisweg/Zoutmansweg maken dat de dorpskern niet naar wensen bewoners in worden gericht. Onder bewoners leeft het gevoel dat er niet wordt geluisterd. Bomenkap staat in voorstel zonder dat er gesproken wordt over herplantplicht. Mijn voorstel zou zijn om de groene kern te behouden aan deze wegen inclusief voet/fietspad met huidige breedte. Mooi rustig karakter en maakt de kern van het dorp.	Zowel de toekomstvisie Bodegraven-Reeuwijk als ook de dorpsvisie Reeuwijk-Brug hebben tot doel om communicatie heen en weer te verbeteren. Wij beseffen dat dit altijd aandacht behoeft. Voor wat betreft de inrichting van de Raadhuisweg/ Zoutmansweg kunnen we in deze context niet meer aangeven dan dat het ontwerp van deze weg is vastgesteld en de uitvoering binnen afzienbare tijd start. Onderdeel van het ontwerp is voldoende ruimte in een groenstrook om tot een volwaardige bomenstructuur te komen. Er is een uitgebreid participatietraject doorlopen op de herinrichting van de weg en het inrichten van de verblijfsplekken aan het water.	Geen
Individuele reactie 12		
Is onze gemeente sterk genoeg? We moeten een manier vinden (te vergelijken met WhatsApp), waarmee de omwonenden kunnen signaleren indien het vermoeden bestaat dat een projectontwikkelaar vat krijgt op B & W van Bodegraven-Reeuwijk.	Wij danken u voor deze reactie maar beoordelen deze als buiten de scope liggend van de toekomstvisie Bodegraven-Reeuwijk. Indien u signalen, welke dan ook, met ons of anderen wilt delen dan staat u dat vanzelfsprekend vrij.	Geen
Individuele reactie 13		
Recreatie Reeuwijkse Hout. Recreatie legt veel druk op ons mooie gebied. Regelmatig enorm druk met groepen wandelaars. Idee: Reeuwijkse Hout vergroten, nieuwe stukken bos aanplanten met wandel en fietspaden. Ook drukte op het water o.a. met gehuurde boten - personen in deze boten kennen vaak geen regels. Goede informatie noodzakelijk.	In de Toekomstvisie wordt op pagina 24 aangegeven dat we de natuur in de gemeente willen versterken en de recreatie beter willen spreiden. Hier staat ook aangegeven dat we dat willen doen door: meer natuur aanleggen, afremmen van gemotoriseerd recreatief verkeer, goede informatievoorziening, etc. De Toekomstvisie sluit daarmee goed aan bij uw vraag. In de Gebiedsaanpak voor het Plassengebied willen we hier met verschillende partijen mee aan de slag gaan.	Geen

Dorpsteam Sluipwijk

Pagina 13 alinea 'evenwicht in het plassegebied'

Tekst: In deze dorpen zijn, vanwege de ligging, maar weinig mogelijkheden om het woningtekort aan te pakken. We gaan zorgvuldig om met de kansen die zich voordoen. Opmerking: argument niet zozeer 'vanwege de ligging' maar 'vanwege natuur- en recreatiewaarden'

Pagina 19 alinea 'gezonde en veilige leefomgeving'

Na de tekst 'Ook geluid- en geurhinder hebben invloed op de gezondheid van inwoners.' Belangrijk om 'de overlast door vliegverkeer van en naar Schiphol' te vermelden. Relevant om twee redenen. Het staat in de visie Sluipwijk&Plassengebied en de gemeente maakt niet voor niets deel uit van de overlegstructuren voor aanpak overlast door vliegverkeer.

Pagina 21 alinea 'Beter netwerk voor langzaam verkeer en openbaar vervoer'

We onderzoeken ook de ontwikkeling van een doorfietsroute tussen Gouda en Bodegraven en tussen Woerden en Bodegraven, en een vaarverbinding tussen de Reeuwijkse Plassen en de Oude Rijn ('Rondje Rijn en IJssel').

Zienswijze Dorpsteam: een vaarverbinding voor gemotoriseerde boten zal een ingrijpende verandering betekenen voor het Reeuwijkse Plassengebied. Veel bewoners / eigenaren maken zich zorgen over de impact die dit zal hebben en zijn tegen een dergelijk openstelling met oog op de natuurwaarden in met name de achterste plassen en de draagkracht van het plassegebied. Bewoners actiever betrekken bij het onderzoeken van een dergelijke mogelijkheid.

Pagina 24 alinea 'omgang met klimaatverandering en bodemdaling'

Tekst: 'We willen bodemdaling, met name in de openbare ruimte van het plassegebied en in de veenweidegebieden, tegengaan. Opmerking: mogelijk is de term 'openbare ruimte' hier niet correct omdat grond en water in het plassegebied en polder grotendeels eigendom is van particulieren.

Pagina 26 alinea in context elektriciteitsbehoefte

Graag een toevoeging dat de aanpassing van infrastructuur voor elektriciteit ook aandacht krijgt. Nu al wordt in media aangegeven dat het huidige elektriciteitskabels onvoldoende capaciteit bieden, waardoor nieuwe kabels en trafo-voorzieningen nodig

Bedankt voor uw positieve reactie.

Uw opmerking over de zinsnede op pagina 13 hebben wij aangepast.

De geluidsoverlast van Schiphol is één van de bronnen van geluidhinder, er zijn er echter meer. Voor deze visie strekt het te ver om specifieke voorbeelden te noemen, waarbij vermeld dat dit zeker op het netvlies staat zoals u al schrijft. De gemeente blijft zich inzetten op dit thema.

Pagina 21: De Provincie zet in op betere recreatieroutes. Evenals betere verbinding door Gouda en tussen de Hollandse Plassen. Het bevordert ook dat er meer buiten de Reeuwijkse plassen gevaren zal worden en dus vermindering van vaarbewegingen. U verzoekt bewoners actiever hierbij te betrekken. Hoewel dit onderzoek niet alleen een gemeentelijk ding is hechten wij veel waarde aan uw opmerking.

Pagina 24: de term 'openbare ruimte' ziet op meer dan gemeentelijk eigendom. In de betreffende alinea proberen wij enkel te schetsen dat bodemdaling een veel breder probleem is, zowel voor gemeente, particulieren, agrariërs etc. Dat vraagt om een diverse aanpak, waarin de gemeentelijke rol actief of passief kan zijn.

Pagina 26: voor de infrastructuur voor elektriciteit geldt dat dit de komende jaren verder moet worden uitgewerkt. Dit is niet alleen een gemeentelijke uitdaging, de netbeheerder heeft hierin doorgaans de lead. Wij onderschrijven dat dergelijke infrastructuur in het plassegebied een extra uitdaging is, dit zal nadrukkelijk betrokken moeten worden in de uitrol ervan de komende jaren/decennia.

Pagina 13: 'vanwege de ligging' aanpassen naar 'vanwege de ligging en natuur- en recreatiewaarden'

pagina 33 aanpassen achter bolletje 2: Dorpsvisie Sluipwijk & Plassengebied

pagina 42 aanpassen: een grotendeels beschermd natuurgebied

Pagina 42 en 50: op enkele plekken beschrijven dat Sluipwijk uit meer dan dorp bestaat. Ook bewoners waaronder permanent en zomer-recreatiewoningen in netwerk van landelijke weggetjes in het plassegebied en aangrenzende polders.

Pagina 44 onderste alinea: aanpassen 'van bezoekers en inwoners'

Pagina 46: onderste alinea: recreanten uit de hele regio, 'uit de hele regio' verwijderen.

<p>zullen zijn. Aanleg van infrastructuur in het plasseengebied blijkt altijd een moeizame aangelegenheid, dit vraagt zorgvuldige voorbereiding met visie. Bij gas is indertijd voor losstaande gastanks gekozen, kunnen bewoners van het plasseengebied 2040 rekenen op volwaardige aansluiting op het elektriciteitsnetwerk aangesloten?</p> <p>Pagina 30 alinea Fysiek veilige omgeving Hier ontbreekt nog het punt 'hoe inrichting van de wegen kan bijdragen aan veiligheid'. In onze visie vermeld als "self-explaining road". Snelheidsverschillen tussen langzaam en snel wegverkeer beperken, voorkomen dat verkeer in de berm of zelfs sloot belanden, duidelijke inhaalpunten, voorkomen dat wegen onnodig geblokkeerd raken etc.</p> <p>Pagina 33 Elk gebied een eigen aanpak Bij punt 2 volledige naam toepassen "Dorpsvisie Sluipwijk & Plassengebied" – de opgestelde visie is niet beperkt tot de kern Sluipwijk met haar 360 inwoners, zoals het nu verwoord is. Het omvat ook bewoners woonachtig in het plasseengebied, inclusief polders Oukoop en Stein.</p> <p>Het gehele groene en kwetsbare gebied ligt tussen de grens gemeente Gouda, Wiericke, A12 Reeuwijkse hout en de huidige bebouwing Reeuwijk Oost. De dorpsvisie spreekt over een groene corridor. Daarom dit gehele gebied zodanig benoemen. Zie ook 42. Deze opmerking is ook voor pagina 46 relevant, niet alleen de 'kernen'.</p> <p>Pagina 42 Evenwicht in het plasseengebied De vermelding dat de Reeuwijkse Plassen een natuurgebied is, is helaas maar gedeeltelijk correct. Graag corrigeren. Alleen de delen die onder Natura2000 en NatuurNetwerk Nederland vallen zijn beschermd.</p> <p>NB! Naast het vernoemen van de dorpskern Sluipwijk graag ook het grote aantal bewoners, permanent en zomer-recreatiewoningen benoemen in netwerk van landelijke weggetjes in het plasseengebied en aangrenzende polders (o.a. Oukoop, Stein).</p> <p>Pagina 44 Duurzaam landschap Tekst: Daarbij denken we aan het verminderen van het autoverkeer van bezoekers ('autoluw')</p>	<p>Pagina 30: De concretisering van de maatregelen die moeten worden genomen om de verkeersveiligheid te verbeteren volgt in de uitwerking van de Toekomstvisie. Juist dan maken we dit scherper.</p> <p>Pagina 33: Wij passen de naam van de visie aan.</p> <p>Pagina 42 passen wij aan naar 'een grotendeels beschermd natuurgebied'</p> <p>Op enkele plekken geven wij aan dat Sluipwijk uit meer dan de kern bestaat maar ook aangrenzende gebieden.</p> <p>Pagina 44-46: wij onderschrijven dat ook de verkeersbewegingen van inwoners aandachtspunt zijn, en passen dit aan.</p> <p>Pagina 46: Recreanten zijn inderdaad meer dan alleen uit de regio, wij passen dit aan.</p> <p>Pagina 47: Wij verwijderen de zinsnede over het centraal bezorgen van pakketten.</p>	<p>Pagina 47: verwijderen onder blokje 'samenleven' de volgende zin 'of een initiatief om pakketten centraal te laten bezorgen (ontlasten van de wegen)'</p>
---	--	--

<p>Opmerking: niet alleen bezoekers, maar in het algemeen: inwoners kunnen ook bijdragen door minder te laten bezorgen, zelf pakketjes af te halen, minder vaak de auto, geen nieuwe huizen, geen vestiging bedrijven die verkeer genereren.</p> <p>Tekst: het stimuleren van rustige recreatie (wandelen, fietsen, nietgemotoriseerd varen)</p> <p>Opmerking: stimuleren kan gelezen worden als 'het mag meer'. Dat dus niet! Positioneren op rustige recreatie, rust en natuurbeleving dus geen toeterende hordes op loopfietsen of ebikes.</p> <p>Pagina 46 Sterke samenleving Ik mis hier bij de recreanten de vermelding van bezoekers vakantiepark, omdat dit met de honderden vakantiewoningen meer dan alleen recreanten trekt uit de regio, ook nationaal en internationaal. Belangrijk component van de ervaren recreatiedruk in het plassengebied. Bewustwording dat er al ruime capaciteit aanwezig is voor overnachtingen toeristen.</p> <p>Pagina 47 Tekst: 'een initiatief om pakketten centraal te laten bezorgen (ontlasten van de wegen). Opmerking: na onderzoek dorpssteam ism gemeente (Bert Adema) dit blijkt juridisch niet haalbaar te zijn en dus niet meer van toepassing (helaas).</p>		
---	--	--

Zienswijzen op deelgebied 3

Zienswijze	Reactie	Aanpassing in de visie
Individuele reactie 14		
<p>Bij de Lutherkerk staat een schitterend mooie meerkoppige lantaarn. Nu rond de Lutherkerk het een en ander wordt opgeknapt valt de lantaarn een beetje uit de toon. Waarom vind ik dat? In de bovenste kap is in het verleden het plasticglas vervangen door echt glas. In de onderste kappen zit nog het plastic glas. Nu wil het geval dat de plasticglazen in de loop van de jaren een gele kleur hebben gekregen terwijl het grote</p>	<p>Dank voor uw reactie. We hebben hier een melding van gemaakt m.b.t. de openbare ruimte en dit doorgegeven aan de betreffende medewerkers bij de gemeente.</p>	<p>Geen</p>

<p>bovenste glas mooi helder transparant is. Mijn voorstel en idee is om alle plastic glazen te vervangen voor echte glazen zodat het er weer uniform uitziet. Nu wil het geval dat ik een Bodegraafse ondernemer ben, gespecialiseerd in oud Hollandse buitenverlichting en ik graag wil helpen met de uitvoering van dit idee.</p>		
<p>Individuele reactie 15</p>		
<p>PLAATSING van zonnepanelen naast de A12 of middenberm, op daken van bedrijven, verenigingen en het Wierickehuis en zoveel mogelijk bij particulieren. Svp niet in het landschap op weidevelden. Lage windmolen bij boerderijen e.d. en op het bedrijventerrein in Bodegraven.</p>	<p>Hoe en waar we duurzame energie opwekken in regio Midden-Holland is vastgelegd in de Regionale Energie Strategie (RES). De voorstellen die u doet komen overeen met de voorkeuren vanuit de RES voor de regio en dus ook onze gemeente. De voorkeur gaat uit naar zonnepanelen op grote daken en langs infrastructuur, daarna zon op land. Mocht dit niet genoeg elektriciteit opleveren, dan worden de opties voor windmolens langs infrastructuur bekeken. Kijk voor meer informatie op resmiddenholland.nl. Daarnaast is de gemeente is momenteel bezig met het ontwikkelen van een klein windmolen beleid, om dit in goede banen te leiden.</p>	<p>Geen</p>
<p>Individuele reactie 16</p>		
<p>Wandelpaden. Ik mis bij punt 1 in de dorpsvisie van Driebruggen aandacht voor wandelaars. Aandacht voor fietspaden is mooi, maar heel concreet: er liggen voornamelijk fietspaden in en uit het dorp. Westeinde, Groendijck, Hoogeind, Laageind en Wierickepad zijn primair ingericht voor fietsers. De plek en status van wandelaars vult iedereen voor zichzelf in. Post covid is er een toename aan aandacht voor wandelen en hondjes. Niet-inwoners en recreanten zien wandelaars als een sta-in de weg. Of een loop-in de weg. Fietsverkeer neemt toe, gaat steeds sneller, commerciële bedrijven verhuren stepfietsen en andere apparaten. Laat op voornoemde wegen duidelijk zien wie er mag zijn. Schilder bv een wandelschoen en fiets op de weg.</p>	<p>De dorpsvisie Driebruggen is opgesteld door het dorpssteam van Driebruggen op basis van een inwonersenquête. Mocht u suggesties hebben over de dorpsvisie dan kunt u contact opnemen met het dorpssteam. De toekomstvisie benoemt op pagina 21 wel de ambitie om een beter netwerk voor langzaam verkeer op te bouwen. Ook een wandelroutenetwerk wordt hierbij genoemd. We zullen op basis van uw opmerking hierbij het volgende aandachtspunt toevoegen: wegen en paden willen we zo duidelijk mogelijk inrichten voor alle verkeersdeelnemers.</p>	<p>Toegevoegd op pagina 21: 'Wegen en paden willen we zo duidelijk mogelijk inrichten voor alle verkeersdeelnemers.'</p>

Individuele reactie 17		
Bestrating Kaagjesland. Om beter te accentueren waar het dorp binnen gereden wordt, zou het een idee kunnen zijn om het asfalt op Kaagjesland te vervangen door eenzelfde bestrating als de overige entreewegen. Hopelijk heeft dit ook een gunstige invloed op de snelheid in die straat, zodat er geen snelheidscamera geplaatst hoeft te worden	Hartelijk dank voor het meedenken en uw reactie op het gebied van (verkeers)veiligheid. We hebben uw reactie doorgegeven aan de wegbeheerder.	Geen